Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid

datum 3 november 2026

Betreffende wetsvoorstel:

36876
Implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1203 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht en tot vervanging van de Richtlijnen 2008/99/EG en 2009/123/EG (Implementatiewet herziene Europese richtlijn milieucriminaliteit)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 3 november 2026 aangenomen door de Tweede Kamer.
Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD en ChristenUnie.
Tegen: PVV, BBB**,** FVD**,** SGP, JA21, Groep Markuszower en Lid Keijzer.

De stemmingen over de moties vond plaats op 27 oktober 2026.

Aangenomen amendement

Invoegen onderdeel Ga
Artikel II, onderdeel B
8 (Sneller) over definities voor wijdverbreide schade en langdurige schade

De huidige implementatiewet introduceert het 'gekwalificeerde milieumisdrijf', maar laat de invulling van de criteria 'wijdverbreid' en 'langdurig' open. Dit amendement biedt de noodzakelijke rechtszekerheid door aan te sluiten bij de internationaal erkende definities van ecocide. Hierdoor vallen persistente illegale vervuilingen, zoals die met PFAS of andere zeer zorgwekkende stoffen die niet biologisch afbreekbaar zijn en grote schade aan mensen berokkenen, onomstotelijk onder het zwaarste strafregime. Met de woorden ‘in ieder geval’ blijft er ruimte voor de praktijk om een afweging in het concrete geval te maken en blijft er ruimte voor rechtsontwikkeling, terwijl er tegelijkertijd richting wordt gegeven.
Aangenomen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, CDA, DENK, VVD, SGP, ChristenUnie, JA21 en Lid Keijzer.

Verworpen amendementen

wijziging opschrift
Artikel IV
11 (Teunissen) over het in de citeertitel van de wet melden dat deze ook ziet op uitbreiding van de strafbaarheid voor ecocide

Dit amendement wenst te regelen dat bij het aanhalen van deze implementatiewet expliciet wordt genoemd dat de strafbaarheid van milieucriminaliteit is uitgebreid met het adequater sanctioneren van ecocide. In Richtlijn (EU) 2024/1203 richtlijn wordt namelijk geregeld in artikel 3, derde lid, dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat strafrechtelijke delicten die verband houden met de in artikel 3, tweede lid, genoemde gedragingen gekwalificeerde strafrechtelijke delicten vormen indien dergelijke gedragingen: a) de vernietiging veroorzaken van, of wijdverbreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is, veroorzaken aan een ecosysteem van aanzienlijke omvang of milieuwaarde of een beschermde habitat, of b) wijdverbreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is, veroorzaken aan de kwaliteit van lucht, bodem of water.

Het grootste deel van de wijzigingen in de Nederlandse wet ter implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1203 zijn het gevolg van Artikel 3, derde lid, uit de EU-richtlijn.

In overweging 21 van Richtlijn (EU) 2024/1203 staat het volgende: 'De in deze richtlijn opgenomen strafrechtelijke delicten die verband houden met opzettelijke gedragingen kunnen rampzalige gevolgen hebben, zoals wijdverspreide verontreiniging, industriële ongevallen met ernstige effecten op het milieu of grootschalige bosbranden. Wanneer zij de vernietiging veroorzaken van, of wijdverspreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is toebrengen aan, een ecosysteem van aanzienlijke omvang of milieuwaarde of een beschermde habitat dan wel wijdverspreide en aanzienlijke schade die onomkeerbaar of langdurig is toebrengen aan de kwaliteit van lucht, bodem of water, moeten dergelijke delicten, die zulke rampzalige gevolgen hebben, gekwalificeerde strafrechtelijke delicten vormen en bijgevolg worden bestraft met zwaardere sancties dan die welke van toepassing zijn in het geval van andere in deze richtlijn gedefinieerde strafrechtelijke delicten. Die gekwalificeerde strafrechtelijke delicten kunnen gedragingen omvatten die vergelijkbaar zijn met "ecocide", een begrip dat reeds is opgenomen in het recht van bepaalde lidstaten en het voorwerp is van besprekingen in internationale fora.'

Ter bevordering van de begrijpelijkheid van wetgeving en ter markering van het historische resultaat dat met deze richtlijn is bereikt voor het paal en perk stellen aan ecocide, wenst de indiener dit expliciet op te nemen in de beschrijving van de implementatiewet.
Verworpen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, D66, Volt, de PvdD, DENK en ChristenUnie.

invoegen onderdeel 0A
13 (Teunissen) over dat een Nederlander (of Nederlandse rechtspersoon) die in het buitenland bepaalde ernstige milieudelicten pleegt, hiervoor vervolgd kan worden, ook als het delict niet strafbaar is in het land waarin het gepleegd is

Dit amendement beoogt te regelen dat wanneer een Nederlander (of Nederlandse rechtspersoon) in het buitenland op strafbare wijze mensen, dieren, planten of goederen aan ioniserende straling blootstelt, of mensen, dieren, planten, goederen, bodem, water of lucht met radioactieve stoffen besmet, hiervoor vervolgd kan worden, ook als dit in Nederland strafbare feit niet strafbaar is in het land waarin het delict gepleegd is.

Ditzelfde ook voor een Nederlander (of Nederlandse rechtspersoon) die in het buitenland op strafbare wijze een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlaktewater brengt, en voor een rechtspersoon die op strafbare wijze waren verkoopt of te koop aanbiedt waarvan het gebruik op een grotere schaal ten gevolge heeft dat een stof, voorwerp of energie op of in de bodem, de lucht of het oppervlaktewater wordt gebracht dan wel dat de bodem, de lucht of het oppervlaktewater aan ioniserende straling wordt blootgesteld.

In Artikel 7, eerste lid, van de Nederlandse strafwet staat dat deze toepasselijk is op de Nederlander (of Nederlandse rechtspersoon) die zich buiten Nederland schuldig maakt aan een feit dat door de Nederlandse strafwet als misdrijf wordt beschouwd en waarop door de wet van het land waar het begaan is, straf is gesteld. In het tweede lid van Artikel 7 staan hierop uitzonderingen geformuleerd, bijvoorbeeld bij het helpen van een vervolgde crimineel in het buitenland, het vervalsen van bewijsmateriaal, of het omkopen van een rechter. Hetzelfde geldt bij gedwongen uithuwelijking en seksuele misdrijven. Het is logisch dat we dit bestraffen of dit nou strafbaar is in het buitenland of niet.

De indiener is van mening dat ernstige milieudelicten van aanzienlijke omvang, waar dan ook ter wereld gepleegd door Nederlanders en Nederlandse bedrijven, moeten kunnen rekenen op vervolging, ook als dit delict in het desbetreffende land niet als strafbaar wordt beschouwd. Deze delicten zijn namelijk van zo'n grove aard met zulke grote consequenties dat we dit niet afhankelijk moeten maken van de moderniteit van het strafrecht in andere landen.

Artikel 12 van de EU-richtlijn roept lidstaten op om de nodige maatregelen te nemen om zijn rechtsmacht te vestigen ten aanzien van de in de artikelen 3 en 4 bedoelde strafrechtelijke delicten, indien: d) de dader onderdaan van die lidstaat is. In de Memorie van Toelichting wordt aangegeven dat de regering van plan is dit te verwerken in het Besluit internationale verplichtingen extraterritoriale rechtsmacht (BIVR). De indiener is van mening dat de delicten van de wetswijziging echter thuishoren in Artikel 7 van het Wetboek van Strafrecht. Daarmee is direct duidelijk voor Nederlanders (en Nederlandse rechtspersonen) dat ze ook bestraft kunnen worden voor aanzienlijke milieuvernietiging in het buitenland. Ook zijn hierdoor wijzigingen op dit gebied eenvoudiger controleerbaar voor de Kamer, omdat ze per wetswijziging geregeld zullen worden in plaats van per Amvb.
Verworpen. Voor: PRO, de SP, Volt, de PvdD en DENK.

Artikel I, onderdeel B
10 (Teunissen) over het als beschermde habitat beschouwen van grondwaterbeschermingsgebieden en gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland

Dit amendement beoogt te regelen dat wanneer een rechtspersoon op strafbare wijze mensen, dieren, planten of goederen aan ioniserende straling blootstelt, of mensen, dieren, planten, goederen, bodem, water of lucht met radioactieve stoffen besmet, er niet alleen sprake is van een strafverzwaringsgrond wanneer aanzienlijke schade wordt berokkend aan een Natura 2000-gebied, maar ook als er schade wordt berokkend aan een gebied dat valt onder Natuurnetwerk Nederland of een grondwaterbeschermingsgebied.

Ditzelfde ook voor een rechtspersoon die op strafbare wijze een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlaktewater brengt, en voor een rechtspersoon die op strafbare wijze waren verkoopt of te koop aanbiedt waarvan het gebruik op een grotere schaal ten gevolge heeft dat een stof, voorwerp of energie op of in de bodem, de lucht of het oppervlaktewater wordt gebracht dan wel dat de bodem, de lucht of het oppervlaktewater aan ioniserende straling wordt blootgesteld.

Ditzelfde ook voor een rechtspersoon die een economisch delict begaat dat valt onder de Wet op de economische delicten.

De indiener is van mening dat de gevolgen van aanzienlijke aantasting van grondwaterbeschermingsgebieden of Natuurnetwerk Nederland van dezelfde strafbare aard zijn als de gevolgen van aantasting van Natura 2000-gebieden. In deze gevallen gaat het om een grove vorm milieucriminaliteit en om aanzienlijke aantasting van beschermde natuur. Daarom wil de indiener dat de verzwaarde strafmaat in deze gevallen gelijkgetrokken wordt.
Verworpen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, Volt, de PvdD en DENK.

Artikel I, onderdelen C tot en met G
Artikel II, onderdeel B
12 (Teunissen) over het van ecocide spreken als schade aanzienlijk is en wijdverspreid, onomkeerbaar of langdurig

Dit amendement beoogt aan te scherpen wanneer er gesproken kan worden van een ernstig milieudelict geldend als een gekwalificeerd strafbaar feit. De indiener stelt voor om hierbij aan te sluiten bij de definitie die is vastgesteld door een groep wetenschappers onder de naam 'Independent Expert Panel fort he Legal Definition of Ecocide'.[1]

Deze groep van wereldwijde experts heeft vastgesteld dat er over ecocide gesproken kan worden als schade aanzienlijk is en wijdverspreid, onomkeerbaar of langdurig. Het verschil met de definitie in de Nederlandse implementatiewet is dat er in de expertdefinitie maar

[1] https://static1.squarespace.com/static/5ca2608ab914493c64ef1f6d/t/69ce6733be8a210ba4bb6562/1775134628400/IEP+Definition+EN

sprake hoeft te zijn van één van de verschillende factoren. Zowel aanzienlijke schade die wijdverbreid is, als aanzienlijke schade die langdurig (dan wel onomkeerbaar) is, valt dus onder ecocide. In de Nederlandse implementatiewet lijkt er sprake te moeten zijn van beide factoren. Aanzienlijke schade moet én wijdverbreid zijn én onomkeerbaar of langdurig.

De indiener is van mening dat de expertdefinitie meer recht doet aan de handeling die men wil bestraffen. Bij deze definitie kan er sprake zijn van een ernstig milieudelict als er sprake is van aanzienlijke en wijdverbreide schade, of van aanzienlijke en langdurige schade. Door de tekst te wijzigen krijgt de rechter meer ruimte om op te treden bij aanzienlijke schade aan het milieu, ook als deze aanzienlijke schade onomkeerbaar is maar niet wijdverbreid, of wijdverbreid is maar niet onomkeerbaar.
Verworpen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, Volt, de PvdD en DENK.

Artikel I, onderdelen E, F en G
9 → **24** (Sneller) over implementatie van het richtlijnvereiste dat machtigingen die kennelijk in strijd zijn met de materiële wettelijke vereisten geen strafuitsluitende werking mogen hebben

Dit amendement implementeert het vereiste uit de herziene Europese richtlijn milieucriminaliteit dat machtigingen die kennelijk in strijd zijn met de materiële wettelijke vereisten geen strafuitsluitende werking mogen hebben. Met dat vereiste en dit amendement wordt de zogenoemde 'administratieve afhankelijkheid' van het milieustrafrecht doorbroken. Het voorkomt dat een verouderde of onjuist verleende vergunning, vrijstelling of ontheffing (hierna kortheidshalve: vergunning) kan fungeren als een onbeperkte ‘vervuilvergunning’ met langdurige en ernstige gevolgen voor de gezondheid van omwonenden en werknemers. De strafrechter krijgt hiermee de uitdrukkelijke bevoegdheid om te toetsen of een lozing of emissie tot een strafbaar gevolg leidt, ongeacht de administratieve status van de vergunning.

Daarnaast geeft dit amendement ondernemers en het bedrijfsleven rechtszekerheid: de herziene Europese richtlijn milieucriminaliteit en het oorspronkelijke wetsvoorstel laten te onduidelijk welke situaties wel of niet in aanmerking komen voor het doorbreken van de administratieve afhankelijkheid. Door meer tekst en uitleg te geven bij de situaties waarin het doorbreken van de administratieve afhankelijkheid voor bedrijven voorzienbaar is, wordt de rechtszekerheid gewaarborgd. Voor bedrijven en ondernemers wordt het met dit amendement juist duidelijk onder welke omstandigheden een beroep op de vergunning niet zal slagen.

Daartoe wordt een lid toegevoegd aan de artikelen 173a tot en met 173d, waarin tot uitdrukking wordt gebracht dat een gedraging die in overeenstemming is met een van overheidswege verleende vergunning, vrijstelling of ontheffing, desalniettemin in ieder geval wederrechtelijk is indien de gedraging onmiskenbaar en in ernstige mate in strijd is met, kort gezegd, milieuwetgeving, en in bepaalde situaties waarin de vergunning, vrijstelling of ontheffing is verleend of voortduurt als gevolg van fraude gepleegd door de schuldige (met inbegrip van het achterhouden van informatie). Het artikellid wordt aan

deze bepalingen toegevoegd, omdat wederrechtelijkheid hier als bestanddeel deel uitmaakt van de delictsomschrijving. Dat neemt niet weg dat deze wettelijke explicitering ook betekenis kan hebben voor andere delicten, aangezien wederrechtelijkheid een voorwaarde is voor strafrechtelijke aansprakelijkheid.

Het voorgestelde nieuwe lid regelt niet uitputtend in welke gevallen een gedraging wel of niet wederrechtelijk is. Het is niet ondenkbaar dat ook in andere gevallen sprake is van wederrechtelijkheid, bijvoorbeeld omdat andere wettelijke normen worden overtreden of omdat zorgplichten of zorgvuldigheidsnormen zijn geschonden (vgl. HR 8 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1368).
Verworpen. Voor: PRO, SP, 50PLUS, D66, Volt, PvdD, DENK en ChristenUnie.

Moties

14 (Straatman en Bikkers) over alleen in uitzonderlijke gevallen strafrechtelijk handhaven als iemand een vergunning heeft
Verworpen. Voor: 50PLUS, het CDA, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, Lid Keijzer, Groep Markuszower en FVD.

15 (Van Oosterhout en Mutluer) over rapporteren hoe maatschappelijke schade, pakkans en afschrikwekkende werking worden gewogen in de handhavings- en opsporingsprioriteit
Aangenomen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en Lid Keijzer.

16 (Van Oosterhout en Mutluer) over vervuilers strafrechtelijk vervolgen en de wederrechtelijk verkregen voordelen ontnemen
Aangenomen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD en de ChristenUnie.

17 (Teunissen) over onderzoeken of de relevante bepalingen uit de EU-richtlijn kunnen worden geïmplementeerd in het Wetboek van Strafrecht BES
Aangenomen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de ChristenUnie en JA21.

18 (Teunissen) over zich uitspreken voor een vierde aanvullend protocol over milieucriminaliteit
Aangehouden.

19 (Teunissen) over een integrale herziening van het milieustrafrecht
Verworpen. Voor: PRO, de SP, Volt, de PvdD en DENK.

20 → **25** (Van der Plas) over bezien hoe PAS-melders die binnen hun oorspronkelijke melding blijven nooit strafrechtelijk zullen worden vervolgd vanwege het ontbreken van de beloofde natuurvergunning
Aangenomen. Voor: SP, 50PLUS, D66, Volt, het CDA, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, de PVV en FVD.

21 (Van der Plas) over een regeling om redelijke kosten van rechtsbijstand te vergoeden als strafrechtelijk onderzoek voortkomt uit een vergunningsfout van de overheid
Verworpen. Voor: SP, 50PLUS, de SGP, de ChristenUnie, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en FVD.

22 (Van der Plas) over afspreken dat vergunningverlenende overheden fouten in vergunningen herstellen wanneer de ondernemer eerlijk alle informatie heeft verstrekt
Aangenomen. Voor: PRO, de SP, 50PLUS, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, de PVV en FVD.

23 (Van der Plas) over in kaart brengen of en waar sterk verouderde vergunningen met strafrechtelijke risico's bestaan
Aangenomen. Voor: PRO, de SP, DENK, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, de PVV en FVD.